

УДК 070:355.48((470+57)):477)

DOI 10.32840/cpu2219-8741/2025.2(62).9

Т. І. Струтинська

здобувач освіти третього (освітньо-наукового) рівня
спеціальності 061 Журналістика

e-mail: strutynska.tania96@gmail.com, ORCID: 0009-0000-9833-3783

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
вул. М. Кривоноса, 2, м. Тернопіль, Україна, 46027

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА ПРОБЛЕМАТИКА ТЕЛЕВІЗІЙНИХ НОВИННИХ ВИПУСКІВ ЖИТОМИРЩИНИ В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Мета дослідження полягає у вивченні соціально-економічного проблемного дискурсу в новинних етерах регіональних телеканалів «Союз-ТВ» та «СК-1» на Житомирщині з проєкцією на загальнонаціональні тенденції медіатизації зазначеної проблематики в умовах російсько-української війни.

Методологія дослідження включає загальнонаукові та спеціальні методи. Зокрема, аналітико-синтетичний метод дав змогу окреслити теоретико-методологічну базу вивчення проблеми; контент-аналіз – виділити проблемно-тематичні домінанти новинних програм телеканалів Житомирщини; методи класифікації та статистичний забезпечили систематизацію соціально-економічного проблемного спектру новинних телесюжетів.

Результати. Обґрунтовано адаптивні трансформації медіапростору, у тому числі регіональних телемовників, під впливом повномасштабної війни. Актуалізовано місце локальних інформаційних ресурсів у сучасній комунікаційній парадигмі, окреслено динаміку поведінки медіааудиторії щодо споживання новинного контенту. Акцентовано увагу на потребі дослідження соціально-економічного новинного спектру в контексті комплексного осмислення ролі регіональних медіа у формуванні суспільної думки в умовах екстремальних викликів, виділено чинники впливу на формування та функціонування соціально-економічного дискурсу в регіональних медіа. Здійснено аналіз проблемно-тематичних домінант соціально-економічного контенту телеканалів Житомирщини, обґрунтовано пріоритетність у регіональному новинному теледискурсі матеріалів цієї проблематики.

Новизна. Уперше проведено системний аналіз соціально-економічного контенту регіональних теленовин Житомирщини у воєнний період на прикладі телеканалів «СК-1» та «Союз-ТВ», що дає змогу зрозуміти трансформацію локального медіадискурсу й визначити нові виклики для регіональних медіа.

Практичне значення. Результати дослідження можуть бути використані для вдосконалення інформаційної стратегії регіональних телеканалів, покращення якості подачі соціально-економічної інформації та підвищення рівня поінформованості громадськості в умовах воєнного стану.

Ключові слова: регіональні медіа, телебачення, новини, соціально-економічна проблематика, російсько-українська війна.

I. Вступ

Від початку повномасштабного вторгнення Російської Федерації в Україну українська медійна галузь зазнала значних трансформацій. Особливо відчутними ці зміни стали для регіональних новинних телеканалів, які швидко адаптувалися до нових викликів у контексті зміщення фокусу діяльності.

Сьогодні регіональні телересурси продовжують висвітлювати в новинному етері соціальні та економічні проблеми життєдіяльності громад, різнопланові аспекти децентралізації та самоврядування. При цьому трансформуються традиційні моделі їх функціонування. Зокрема, розвиваються ресурси соцмереж та цільові комунікаційні платформи, актуалізуються мультимедійні проєкти. Незважаючи на нові виклики часу, локальні медіа залишаються ефективним інформаційно-комунікаційним сектором суспільного буття. Регіональне телебачення позиціонує себе як надійне джерело новинної інформації, що сприяє реалізації мобілізаційної ресурсної політики в регіонах, активно підтримує громадські ініціативи та розвиток місцевого бізнесу.

За результатами щорічного дослідження стану регіональних медіа в Україні, проведеного аналітичним відділом Media Development Foundation, серед викликів, що постають перед локальними медіа на третій рік повномасштабної російсько-української війни, виділено формування звички до

формату «hard news», зростання втоми аудиторії від контенту, пов'язаного з війною, а відтак, – підвищений інтерес до розважального або емоційно «легшого» контенту [12].

Це впливає на контентну стратегію регіональних телеканалів. Зокрема, соціально-економічний сектор, представлений у новинах, охоплює низку актуальних проблемних питань у фокусі російсько-української війни. Зростання потреб суспільства в оперативній, достовірній та прикладній інформації зумовлюють необхідність акцентування уваги на темах, що стосуються економічної безпеки, соціального захисту населення, функціонування ринків, стану інфраструктури, гуманітарної допомоги та рівня зайнятості тощо.

У воєнний час соціально-економічна інформація стає інструментом стабілізації громадських настроїв, підтримки морального духу населення та протидії дезінформаційним кампаніям. Регулярне висвітлення актуальних економічних змін, державних програм підтримки, волонтерських ініціатив і механізмів адаптації місцевого бізнесу до воєнних умов сприяє підвищенню довіри до регіональних медіа та зміцненню інформаційної стійкості громад.

Це увиразнює актуальність цього дослідження й зумовлює потребу вивчення специфіки соціально-економічного проблемного дискурсу телевізійних новин Житомирщини в контексті тенденцій медіатизації зазначеної проблематики в регіональному медіапросторі.

Тема регіональних медіа є затребуваною в сучасному науковому дискурсі. Різноманітні аспекти функціонування українських локальних інформаційних ресурсів розглядали у своїх розвідках І. Луцюк [6], А. Горчикова [3], А. Русиняк [10] та ін. Зокрема, вивченню особливостей і функціонування регіональних медіа в умовах російсько-української війни присвячені праці Н. Толочко [14], Є. Гончаренко [2] та ін. Змінам у новинному контенті регіональних телемовників у період дії воєнного стану приділили увагу в спільній розвідці Т. Решетука, О. Кушнір, Т. Вільчинська [9].

Окрім науковців, український регіональний медіадискурс аналізують громадські організації «Детектор медіа», Media Development Foundation, Київський міжнародний інститут соціології, Інститут масової інформації, Академія української преси, Український інститут медіа та комунікації, інтернет-проект StopFake (укр. СтопФейк) тощо, які, з-поміж іншого, осмислюють новинний контент локальних медіа.

II. Постановка завдань та методи дослідження

Мета дослідження полягає у вивченні соціально-економічного проблемного дискурсу в новинних етерах регіональних телеканалів «Союз-ТВ» та «СК-1» на Житомирщині з проекцією на загальнонаціональні тенденції медіатизації зазначеної проблематики в умовах російсько-української війни.

Емпіричну базу дослідження становлять випуски новин в етері регіональних телеканалів Житомирщини «СК-1» та «Союз-ТВ». Загалом було проаналізовано 950 сюжетів, присвячених соціально-економічній тематиці.

Методологія наукової розвідки включає загальнонаукові та спеціальні методи пізнання. Зокрема, *аналітико-синтетичний метод* (для обґрунтування теоретико-методологічних засад дослідження), *контент-аналіз* (для вивчення тематики новинних програм телеканалів «СК-1» та «Союз-ТВ»), *класифікація* (для виділення пріоритетних проблемно-тематичних напрямків соціально-економічного контенту); *статистичний аналіз* (для з'ясування відсоткового співвідношення тематики і проблематики новин), *узагальнення* (для систематизації результатів аналізу контенту телеканалів з метою формуванню цілісного уявлення про телевізійний новинний дискурс Житомирщини).

III. Результати

Актуальні тенденції розвитку українських медіа репрезентують зростання ролі регіонального телемовлення у формуванні рівня довіри суспільства до новинного контенту. На локальні телеканали наразі покладена функція надання об'єктивної інформації, що відповідає суспільним запитам [4, с. 63–67; 10, с. 51–57]. Вони істотно впливають на формування громадської думки, медіатизуючи реальні соціально-економічні явища та проблеми конкретних регіонів. Окрім того, регіональні телересурси сьогодні слугують ефективними комунікаційними платформами для обговорення важливих соціальних питань у різних комунікаційно-інформаційних форматах [13, с. 94–103; 8, 25–34], а відтак, сприяють прийняттю обґрунтованих громадських рішень щодо актуальних проблем. Об'єктивність інформації в межах комунікаційного інструментарію (чати, сторінки телеканалів у соцмережах тощо) може бути різною, але легка доступність і широка можливість для взаємодії роблять їх особливо важливими у формуванні громадської думки [1, с. 56].

У контексті активних технологічних новацій вирізняються суттєві зміни в комунікаційній сфері, зокрема стає більш розмитою диференціація медіапростору на регіональний і загальнонаціональний. Регіональні медіаресурси формують та зміцнюють зв'язок між мешканцями громади, адже транслюють інформацію про її повсякденне життя, фіксують голос громадськості щодо важливих питань. Це зумовлює загальну суспільну тенденцію до комунікаційної персоналізації, що ґрунтується на інформаційних запитах аудиторії з більш локальними інтересами [11].

Сучасне комунікаційне середовище пропонує широку варіативність способів просування різноманітних концептів серед цільової аудиторії через медіа, що слугують інструментом для розуміння,

залучення, підтримки та впливу на мислення та поведінкові реакції суспільства. У такому розумінні медіа виступають у ролі суб'єкта маніпулювання, що здійснює систематичну діяльність з розповсюдження інформації та володіє мистецтвом управління масовою свідомістю [17, с. 667–683]. Варто зауважити, що сучасні регіональні інформаційні ресурси можуть позиціонуватись як суб'єкти, так і об'єкти політичних маніпуляцій. Це призвело до падіння рівня довіри до медіа в суспільстві. Така ситуація вимагає регулювання та зрівноваження активності маніпулятивних дій політичного контексту в медіа та інтенсивності висвітлення соціально-економічних питань [5, с. 23].

Динаміка рівня довіри громадян України до медіа (рис. 1), визначена на основі результатів соціологічного опитування «Медіаспоживання українців: третій рік повномасштабної війни» [4], свідчить про збільшення кількості респондентів, що не довіряють жодному джерелу інформації.

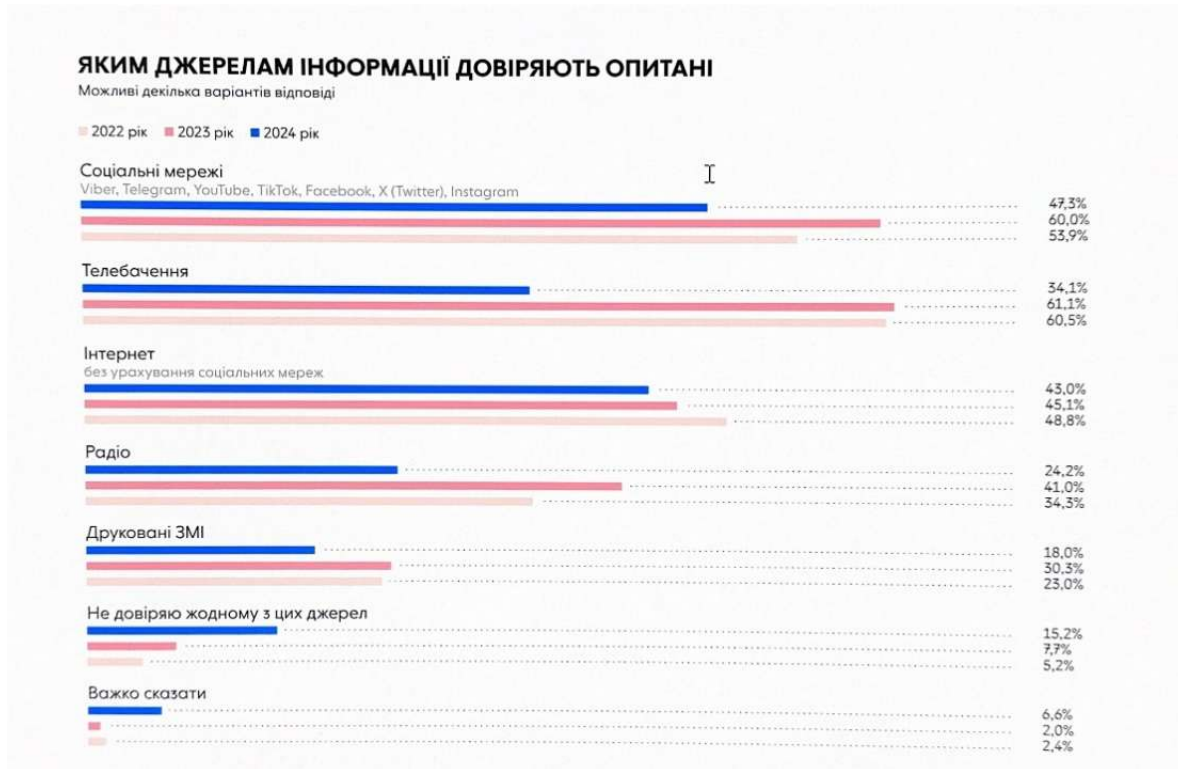

Рис. 1. Динаміка рівня довіри українського суспільства до медіаресурсів, % за 2022–2024 рр. [4]

Така ситуація актуалізує увагу до наукового осмислення проблемно-тематичного спектру регіональних телевізійних новин, який є відображенням актуального подієвого та проблемного контенту як на місцевому, так і на загальнонаціональному рівнях. Вона зумовлює необхідність зменшення політичного контексту в новинних етерах, потребу акцентування актуальних соціально-економічних проблем та підвищення рівня прозорості подання новинного контенту. Саме соціально-економічна тематика, яка посідає важливе місце в структурі локальних інформаційних ресурсів, відіграє значну роль у формуванні регіональної та державної політики, сприяючи розвитку публічного дискурсу та активізації громадянського діалогу. Локальні медіа не лише транслюють потреби, запити та настрої місцевих громад, а й слугують джерелом емпіричних даних, на основі яких приймають управлінські рішення у політичній, економічній та соціально-гуманітарній сферах. Такий контекст зумовлює підвищену наукову й практичну актуальність вивчення соціально-економічного змісту регіонального новинного телеетеру в умовах повномасштабної російсько-української війни.

Для дослідження обрано новинні випуски телеканалів «СК-1» та «Союз-TV», які мовлять для мешканців Житомирщини та сусідніх регіонів.

ТОВ ТРК «Союз-TV» – регіональний телеканал, заснований у 1994 р. в Житомирі [16]. Він мовить упродовж 24 годин на добу на території м. Житомир, переважної частини Житомирщини, прилеглих районів Київської, Хмельницької, Вінницької областей. Потенційна аудиторія ресурсу сягає 1,5 млн глядачів. У програмній сітці телеканалу «Союз-TV» передбачено щоденну трансляцію інформаційної програми «Новини С-TV», яка виходить у ранковому етері о 07:00 у форматі підсумкового випуску тривалістю близько 30 хвилин. Передую їй передача «Політ кризь час» (о 06:30), що формує тематичне тло для інформаційного блоку. Окрім основного новинного контенту, сітка мовлення телеканалу містить інформаційно-аналітичні програми, зокрема «Time

Line» та «Об'єктив», а також тематичні передачі й документальні фільми, що забезпечують жанрову й тематичну різноманітність етеру.

У програмну сітку телеканалу «Союз-TV» включено щоденну трансляцію інформаційної програми «Новини С-TV», яка виходить у ранковому етері о 07:00 у форматі підсумкового випуску тривалістю близько 30 хвилин. Передую їй передача «Політ крізь час» (о 06:30), що формує тематичне тло для інформаційного блоку. Окрім основного новинного контенту, сітка мовлення телеканалу містить інформаційно-аналітичні програми, зокрема «Time Line» та «Об'єктив», а також тематичні передачі й документальні фільми, що забезпечують жанрову й тематичну різноманітність етеру.

Проведений контент-аналіз новинних програм телеканалу «Союз-TV» за період з 24.02.2022 р. по 24.02.2024 засвідчив кількісну перевагу сюжетів на соціальну тематику, висвітлену з проєкцією на контекст російсько-української війни. Домінантними темами у новинних етерах телеканалу «Союз-TV» за період з 24.02.2022 по 24.02.2024 були війна, волонтерство, наслідки бойових дій, соціальні проблеми та адаптація внутрішньо переміщених осіб, а також економічні зміни і місцеві ініціативи, що відображає комплексний підхід до висвітлення впливу російсько-українського конфлікту на життя регіону (рис. 2).

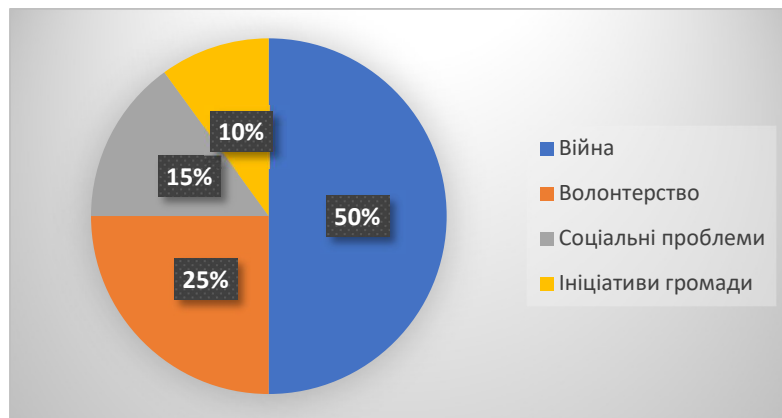

Рис. 2. Соціально-економічні проблеми в новинних етерах телеканалу «Союз-TV» (24.02.2022–24.02.2024 рр.), % [16]

Упродовж першого року повномасштабної війни найчастіше трансльовано сюжети про вплив бойових дій в Україні на життя Житомирщини у фокусі напрямів волонтерської діяльності («Квадрокоптери для ЗСУ» від 20.01.2023; «Допомога багатодітним сім'ям» від 26.01.2023; «Пошук зниклих безвісти» від 30.01.2023), адаптації в області ВПО (сюжет «Квартири для переселенців» від 07.02.2023; «У Житомирі будують житловий комплекс для ВПО» від 22.01.2023, «Один день із життя сімей ВПО» від 13.06.2023), соціальних ініціатив («Пункт обігріву» від 26.01.2023, «Обмін лампочок» від 31.01.2023; «Опіка над житомирським пансіонатом» від 20.01.2023), економічних нововведень («Зміни в страхових виплатах» від 11.01.2023; «Повернення коштів» від 12.01.2023; «Грант для підприємців» від 02.02.2023) [16].

Соціально-економічна тематика актуалізувалась з початку повномасштабного вторгнення. Передусім проблеми з електроенергією зумовили наповнення новинної стрічки телеканалу матеріалами про стан регіонального енерго- та теплозабезпечення («Перерахунок платіжок за тепло» 01.02.2023; «Рейд системи опалення» від 23.02.2023; «Завершення опалювального сезону» від 24.03.2023, «Житомир зі світлом» від 07.02.2023). Увагу було приділено й іншій соціальній проблематиці: підготовка комунальних служб міста й області до зими («ЖИТОМИР ЗІ СВІТЛОМ?» від 07.02.2023; «Війна зі сміттям» від 18.01.2023), сезонні епідемії («Де шукати сімейного лікаря» від 30.01.2023; «Сезонні захворювання у Житомирі» 20.10.2023, «Доступні ліки» від 15.08.2023), ініціативи влади та бізнесу (сюжет «ОСЕЛЯ» від 23.01.2023, «Підтримка малого бізнесу» від 20.10.2023, «Бізнес курси для підприємців Житомирщини» від 22.08.2023) [16].

Телеканал «СК-1» – один із провідних регіональних телевізійних медіа Житомирщини, який розпочав мовлення у 2003 р. з метою створити альтернативу національним каналам з акцентом на локальний контент, зокрема проблеми місцевих громад, життя регіону, культурні події та освітні ініціативи.

Сьогодні мовник забезпечує свою потенційну аудиторію (близько 500 000 глядачів) актуальними новинами, аналітичними матеріалами та розважальними програмами. Особливістю телеканалу є акцент на подієво-новинному контенті, трансльованому у випусках інформаційно-аналітичної програми «Новини». Упродовж доби в записі та наживо сюжети інформують краян про суспільно важливі події із життя регіону в контексті політики, громадського життя, суспільства, економіки, а також культури та спорту, увиразнюють локальну ідентичність Житомирщини.

За період з 24.02.2022 до 24.02.2024 на телеканалі «СК-1» інформаційно-аналітична програма «Новини» представила низку сюжетів, присвячених соціально-економічній проблематиці. Контент-аналіз новин засвідчив таке ранжування матеріалів у проблемному розрізі: соціум, питання ВПО, бізнес-сектор, вплив війни, волонтерство (рис. 3).

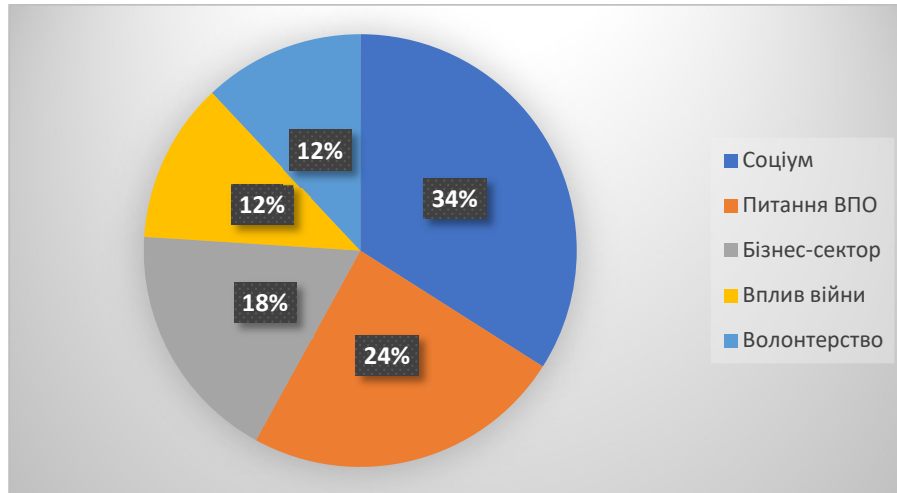

Рис. 3. Соціально-економічні проблеми в новинних етерах телеканалу «СК-1» (24.02.2022–24.02.2024 рр.), % [15]

У категорії соціуму найчастіше висвітлювалися соціальні ініціативи та допомога вразливим верствам населення: «Благодійна акція для пенсіонерів» (15.03.2023), «Концерт для дітей загиблих захисників» (27.12.2023), «Безкоштовні обіди для нужденних» (15.02.2023). Щодо питань ВПО, були представлені сюжети про забезпечення переселенців житлом і соціальною підтримкою: «Житло для переселенців – передача ключів» (02.06.2023), «Новий шелтер у Житомирі» (18.07.2023), «Адаптація дітей ВПО у школах» (31.08.2023). У розрізі бізнес-сектору новини висвітлювали заходи підтримки підприємців та розвиток економіки: «Гранти для малого бізнесу» (27.04.2023), «Нові робочі місця у воєнний час» (14.03.2023), «Релокація виробництва на Житомирщину» (09.06.2023). Теми, пов'язані з впливом війни на регіон, розкривали сюжети про відбудову та забезпечення безпеки: «Відбудова інфраструктури після обстрілів» (20.01.2023), «Формування черги на житло для військовослужбовців ВПО» (17.01.2024), «Залучення міжнародної допомоги» (11.12.2023). У категорії волонтерства увага була зосереджена на допомозі ЗСУ та постраждалим: «Автівки для ЗСУ» (10.03.2023), «Допомога армії від житомир'ян» (25.04.2023), «Волонтерський хаб: від продуктів до бронешилетів» (19.05.2023) [15].

Загалом було проаналізовано 950 сюжетів на соціально-економічну тематику в новинних етерах телеканалів «Союз-TV» та «СК-1». Вони формують соціально-економічну проблемно-тематичну парадигму новинного телемовлення Житомирщини у розрізі таких основних блоків: внутрішньо переміщені особи (ВПО), волонтерська діяльність, соціальні проблеми, ініціативи та підтримка бізнесу, – представлених у такому відсотковому відношенні (рис. 4).

Рис. 4. Соціально-економічні проблеми в новинних етерах телеканалів «СК-1» та «Союз-TV» (24.02.2022–24.02.2024 рр.), % [15; 16]

Детальний аналіз продемонстрував оперативне реагування журналістів на суспільні виклики у такому розрізі:

1. **Внутрішньо переміщені особи (ВПО).** У 114 сюжетах представлено спектр проблем та запропоновані можливості для задоволення першочергових потреб ВПО. Зокрема, в етері «У Житомирі уже цього тижня стартує проєкт «Поруч» для дітей: що передбачає» (14.06.2022) висвітлено старт на «Спартак Арени» перших занять для дітей, які постраждали через війну чи просто опинились у скрутному становищі [СК-1]. Сюжет «Громадам Житомирщини компенсують майже 2 млн. грн. для покриття витрат у квітні за розміщення тимчасово переміщених осіб» (09.08.2022) розповів про житомир'ян, які безкоштовно надали житло вимушеним переселенцям і зможуть отримати фінансову компенсацію від держави [СК-1]. Матеріал «У Житомирі почали видавати безкоштовно транспортні картки для ВПО: де її отримати» (31.08.2022) ознайомив з умовами пільгового проїзду для внутрішньо переміщених осіб [СК-1]. Новина «Допомога багатодітним сім'ям» (26.01.2023) присвячена темі соціальної підтримки багатодітних родин на Житомирщині в умовах війни. У ній висвітлюються ініціативи місцевих органів влади та волонтерів щодо забезпечення таких сімей необхідними ресурсами – продуктами харчування, одягом, ліками та іншою допомогою [Союз-TV]. Матеріал «Квартири для переселенців» (07.02.2023) розповідає про надання житла внутрішньо переміщеним особам для адаптації в нових умовах. Новина «Грант для підприємців» (02.02.2023) висвітлює програми підтримки та грантів для малого та середнього бізнесу у складний воєнний період [Союз-TV]. Сюжет «Зміни у постанові про виплати ВПО: хто більше не отримуватиме компенсацію» (19.03.2024) пояснює умови та порядок припинення виплат компенсацій внутрішньо переміщеним особам [Союз-TV].

2. **Волонтерська діяльність** висвітлено у 228 сюжетах про добровільну суспільно корисну діяльність. Зокрема, у новині «У Житомирі мешканці багатоповерхівки разом з волонтерами облаштували зразкове укриття» (01.07.2022) йшлося про новостворену громадську організацію, що вже облаштувала самотужки сховища у 10 будинках у різних районах міста і продовжує це робити [СК-1]. У сюжеті «Робота Бердичівського гуманітарного штабу» (26.07.2022) журналісти розповіли, що з 26 лютого працює гуманітарний штаб Бердичівщини під керівництвом ідейної засновниці Анни Левандовської [СК-1]. Матеріал «Житомир отримав близько 8 тис. футбolkів від команди RRT» (09.01.2023) розповів про те, що RRT (Німеччина, Австралія) цілеспрямовано підтримує Україну впродовж всіх місяців повномасштабної війни [Союз-TV]. Новину «Відкрита реєстрація на отримання теплого одягу від ЮНІСЕФ для дітей на Житомирщині» (13.02.2023) присвячено крос-секторальному проєкту ГО «НУО «Ін Тач Юкреїн Фондейшн» для здійснення гуманітарного кейс-менеджменту, в рамках якого родинам із дітьми передадуть комплекти теплого одягу від ЮНІСЕФ [Союз-TV].

3. **Соціальні проблеми** розкрито у 323 матеріалах, які висвітлюють різні аспекти життя й діяльності людей у воєнний час. Так, у новині «Обласна клінічна лікарня ім. О. Ф. Гербачевського отримала сучасний УЗД-апарат» (03.11.2022) розказано про благодійну допомогу від Польщі [СК-1]. Сюжети «Скільки часу місто буде без електротранспорту і як до цього ставляться житомир'яни» (20.10.2022) та «Житомир планує закупити потужні генератори, а режим економії електроенергії доки скасовувати не будуть» (24.10.2022) присвячені проблематиці наслідків удару росіян по критичній інфраструктурі Житомира [СК-1]. Матеріал «Житомирська громада отримала матеріально-технічну підтримку від німецького товариства міжнародного співробітництва GIZ» (26.10.2022) розповів про те, що Житомирська територіальна громада отримала від німецького товариства міжнародного співробітництва GIZ матеріально-технічне забезпечення у вигляді офісних ноутбуків, багатофункціональних пристроїв, радіостанцій, Wi-Fi-роутерів, універсальних портативних зовнішніх батарей (акумуляторів), радіостанцій, GPS-навігаторів на загальну суму майже 600,00 тис. грн. [Союз-TV]. У сюжеті «Психологічна підтримка ветеранів» (12.10.2023) висвітлюється діяльність місцевих центрів та громадських організацій, які надають психосоціальну підтримку ветеранам війни на Житомирщині. Розповідається про різноманітні програми реабілітації, консультації психологів та групи взаємодопомоги, спрямовані на подолання посттравматичного стресового розладу, адаптацію до мирного життя та соціальну інтеграцію учасників бойових дій [Союз-TV].

4. **Ініціативи та підтримка бізнесу** медіатизовано в 114 сюжетах про проєкти, реформи, податкові нововведення, які підтримують український бізнес та допомагають йому адаптуватися до викликів війни. Зокрема, у новині «В Житомирській області 195 роботодавців скористалися державною фінансовою підтримкою та влаштували на роботу ВПО» (23.01.2023) йшлося про Програму компенсації роботодавцям за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб, яка реалізується державною службою зайнятості відповідно до постанови КМУ від 20 березня 2022 р. № 331 [СК-1]. Сюжет «У Житомирі стартує конкурс бізнес-ідей» (02.08.2023) представив інформацію про організацію та проведення конкурсу бізнес-ідей під егідою виконавчого комітету міської ради. Ідея розроблена департаментом економічного розвитку міської ради спільно з КУ «Агенція розвитку міста» на основі методичних рекомендацій Інноваційного холдингу «Сікорські Челендж», в межах виконання Концепції інтегрованого розвитку Житомира до 2030 р., заходів Програми розвитку малого і середнього підприємництва Житомирської міської територіальної громади на 2022–2026 рр. [Союз-TV].

5. **Події війни** в новинному етері телеканалу відтворено у більш ніж 171 сюжеті. Так, матеріал «У Житомирі відкрили “Офіс підтримки” – кабінет для військових та їх родин» (30.11.2022) висвітлює проблему підтримки родин військовослужбовців та практичні пропозиції щодо їх вирішення» [СК-1]. Новина «Жителів області запрошують приєднатися до стрілецького батальйону ЗСУ» (30.01.2023) пропонувала військовозобов'язаним громадянам України віком від 18 до 60 років, які перебувають на військовому обліку, внутрішньо переміщеним особам, або що тимчасово перебувають на території Житомирської області, приєднатися до лав стрілецького батальйону ЗСУ [СК-1]. Сюжет «Безробітних Житомирщини залучають до «Армії відновлення» (16.01.2024) висвітлює практичне впровадження проекту Міністерства економіки України, який розпочали з метою залучення безробітних людей до наближення перемоги та відбудови нашої країни [Союз-TV]. У матеріалі «Те, що залишає війна» (24.08.2023) ідеться про звільнені території України, які стали полем боїв та зазнали значних руйнувань через агресію Росії. Показано, як місцеві мешканці та волонтери активно долучаються до процесу відновлення, очищуючи території від мін, уламків і слідів окупації [Союз-TV].

Результати дослідження презентують трансформацію регіонального інформаційного телевізійного мовлення в період російсько-української війни. Виразна динаміка проблемно-тематичного дискурсу у новинних етерах Житомирщини пов'язана з поступовим відходом теми війни на фоновий план. Воєнний дайджест реалізовується загальноукраїнськими медіа й телеграм-каналами, натомість локальні телемедіа зосереджують увагу на соціально-економічних проблемах конкретної громади, що є важливим в контексті розуміння складнощів, пов'язаних з впливом військової агресії на життя мешканців краю. Водночас значна частина інформаційного контенту телеканалів «СК-1» та «Союз-TV» надалі зорієнтована на висвітлення наслідків повномасштабної війни для регіону.

IV. Висновки

У період війни, коли інформаційний простір стає вразливим до маніпуляцій, регіональні медіа відіграють важливу роль у забезпеченні об'єктивної та збалансованої інформації для своєї аудиторії. Разом із тим, новинні випуски телеканалів повинні боротися з ризиками втрати актуальності, загрозою нівеляції локальних медіа як джерела збалансованих новин у фокусі регіонального масштабу та конкретного хронологічного виміру. Це зумовлює трансформацію проблемно-тематичного дискурсу новинних етерів місцевих телевізійних ресурсів відповідно до запитів цільової аудиторії.

Аналіз соціально-економічної проблематики в новинних випусках телеканалів «Союз-TV» та «СК-1» дозволив окреслити домінантні предметні наративи етерів Житомирщини, які слугують фактором соціальної згуртованості та психологічної витривалості краян в умовах затяжної воєнної кризи. Зокрема, у період повномасштабної російсько-української війни пріоритетним напрямом висвітлення були питання впливу бойових дій на регіон, підтримка внутрішньо переміщених осіб, соціальні ініціативи, економічна активність та волонтерська діяльність. Аналіз контенту засвідчив, що регіональні телересурси виконували не лише інформаційну функцію, але й сприяли консолідації громади, підкреслювали важливість соціальної підтримки, стимулювали бізнес-сектор і висвітлювали гуманітарні зусилля.

Результати дослідження володіють практичною значущістю в розрізі модернізації функціонування новинних служб локальних телемовників. Перспективи подальшого вивчення соціально-економічної проблематики регіональних телевізійних новин вбачаємо в порівняльному аналізі інформаційного контенту різних телеканалів краю.

Список використаної літератури

1. Бондаренко П., Печончик Т., Сухарина А., Яворський В. Виклики для свободи слова та журналістів в умовах війни : соціологічне дослідження. Київ : Центр прав людини ZMINA, 2023. 56 с. URL: <https://surl.li/wtysjw> (дата звернення: 30.04.2025).
2. Гончаренко Є. Проблеми розвитку регіональних медіа. *Politicus*. 2024. № 4. С. 43–50. URL: http://politicus.od.ua/4_2024/8.pdf (дата звернення: 30.04.2025).
3. Горчикова А. Регіональні медіа в контексті глобалізації (на прикладі телеканалів Рівненщини). *Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації*. 2016. № 1. С. 63–67. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drsk_2016_1_14 (дата звернення: 30.04.2025).
4. Медіаспоживання українців: третій рік повномасштабної війни. *Опора*. 2024. URL: <https://www.opora.ua.org/viyna/doslidzhennya-mediaspozhyvannya-ukrayinciv-tretyy-rik-povnomasshtabnoyi-viyni-25292> (дата звернення: 30.04.2025).
5. Змії Л. Українські регіональні засоби масової комунікації: соціологічна інтерпретація : автореф. дис. ... канд. соціол. наук : 22.00.04. Харків, 2013. 23 с. URL: <https://uacademic.info/ua/document/0413U004232> (дата звернення: 30.04.2025).
6. Луцок І. Регіональні медіа в сучасному суспільстві: функції, завдання та проблеми. *Вісник Львівського університету. Серія: Журналістика*. 2014. № 39(2). С. 52–157. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/journalism/article/viewFile/5646/5655> (дата звернення: 30.04.2025).
7. Матвієнків С. Регіональні медіа: визначення поняття та особливості функціонування в умовах російсько-української війни 2022 року. *Російсько-української війни (2014–2022 рр.)*:

- історичні, політичні, культурно-освітні, релігійні, економічні та правові аспекти* : матер. конфер. Рига : Baltija Publishing, 2022. С. 992–999. URL: <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/237/6342/13378-1?inline=1> (дата звернення: 30.04.2025).
8. Мединська О., Мединський М. Соціальні проблеми в онлайн-виданнях «Українська правда» та «20 хвилин». Журналістика в системі соціокомунікаційної діяльності. *Образ*. 2019. № 1 (30). С. 25–34. URL: https://obraz.sumdu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/06/Medynska_25_34.pdf (дата звернення: 30.04.2025).
 9. Решетука Т., Кушнір О., Вільчинська Т. Проблемний дискурс підсумкових випусків новин регіональних телеканалів (на прикладі «TV-4» та «ІНТБ»). *Communications and Communicative Technologies*. 2025. № 25. С. 45–54. URL: <https://doi.org/10.15421/292506> (дата звернення: 30.04.2025).
 10. Русиняк А. Регіональні медіа в процесі демократичних трансформацій в Україні: специфіка та проблемні аспекти. *Politicus*. 2020. № 6. С. 51–57. URL: <https://doi.org/10.24195/2414-9616.2020-6.9> (дата звернення: 30.04.2025).
 11. Стан українських регіональних медіа 2023 року. *Media Development Foundation*. 2023. URL: <https://research.mediadevelopmentfoundation.org/2023.html> (дата звернення: 30.04.2025).
 12. Стан українських регіональних медіа 2024 року. *Media Development Foundation*. URL: <https://research.mediadevelopmentfoundation.org/2024.html> (дата звернення: 30.04.2025).
 13. Сухорукова О., Григорова З., Кваско А. Тенденції розвитку вітчизняної медіаіндустрії. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2023. № 2(91). С. 94–103. URL: <https://ela.kpi.ua/items/458c8cb8-e521-44d8-a141-43cd1c719cc6> (дата звернення: 30.04.2025).
 14. Толочко Н. Проблематика матеріалів про внутрішньо переміщених осіб в ефірі закарпатських телеканалів «Суспільне Ужгород», «TV21 Унгвар». *Відкрита наука України: візійний дискурс в умовах воєнного стану*: зб. тез конфер. Ужгород, 2023. С. 304–308. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/57424> (дата звернення: 30.04.2025).
 15. Телеканал СК-1 : офіційний вебсайт. URL: <https://sk1.tv/> (дата звернення: 30.04.2025).
 16. Телеканал Союз-TV: офіційний вебсайт. URL: <https://www.ctv.ua/> (дата звернення: 30.04.2025).
 17. Van Leuven S., Berglez P. Global journalism between dream and reality. *Journalism Studies*. 2015. № 17 (6). P. 667–683.

References

1. Bondarenko, P., Pechonchuk, T., Sukharina, A., & Yavorskyi, V. (2023). Viklyky dla svobody slova ta zhurnalistiv v umovakh viiny: sotsiologichne doslidzhennia [Challenges for freedom of speech and journalists during the war: A sociological study]. Kyiv: Human Rights Center ZMINA. Retrieved from <https://surl.lu/gagmkz> [in Ukrainian].
2. Honcharenko, Ye. (2024). Problemy rozvytku rehionalnykh media [Problems of regional media development]. *Politicus*, 4, 43–50. Retrieved from http://politicus.od.ua/4_2024/8.pdf [in Ukrainian].
3. Horchikova, A. (2016). Rehionalni media v konteksti hlobalizatsii (na prykladi telekanaliv Rivnenshchyny) [Regional media in the context of globalization: The case of Rivne TV channels]. *Derzhava ta Rehiony. Seria: Sotsialni komunikatsii*, 1, 63–67. Retrieved from <https://surl.lt/qaorex> [in Ukrainian].
4. Opora. (2024). Mediaspozhyvannia ukraintsiv: tretii rik povnomasshtabnoi viiny [Media consumption of Ukrainians: The third year of the full-scale war]. Retrieved from <https://surl.lu/gotrsn> [in Ukrainian].
5. Zmii, L. (2013). *Ukrainski rehionalni zasoby masovoi komunikatsii: sotsiologichna interpretatsiia* [Ukrainian regional means of mass communication: A sociological interpretation]. (Candidate's thesis). V. N. Karazin Kharkiv National University. Kharkiv. Retrieved from <https://surl.li/vrlbuy> [in Ukrainian].
6. Lutsyuk, I. (2014). Rehionalni media v suchasnomu suspilstvi: funktsii, zavdannia ta problemy [Regional media in contemporary society: Functions, tasks, and problems]. *Visnyk Lvivskoho Universytetu. Seria: Zhurnalistyka*, 39 (2), 52–157. Retrieved from <https://surl.li/ydlnqk> [in Ukrainian].
7. Matvienkov, S. M. (2022). Rehionalni media: vyznachennia poniattia ta osoblyvosti funktsionuvannia v umovakh rosiisko-ukrainskoi viiny 2022 roku [Regional media: Definition of the concept and features of functioning in the conditions of the Russian-Ukrainian war of 2022], *Rosiisko-ukrainskoi viiny (2014–2022 rr.): istorychni, politychni, kulturno-osvitni, relihiini, ekonomichni ta pravovi aspekty: materialy konferentsii* [Russian-Ukrainian War (2014–2022): Historical, political, cultural-educational, religious, economic, and legal aspects(pp. XX–XX), Proceedings of the Conference Title]. Ryha. Retrieved from <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/237/6342/13378-1?inline=1> [in Ukrainian].
8. Medynska, O., & Medynskyi, M. (2019). Sotsialni problemy v onlain-vydanniakh «Ukrainska pravda» ta «20 khvylyn» [Social problems in online publications «Ukrainska Pravda» and «20

- Khvylyn»]. *Zhurnalistyka v systemi sotsiokomunikatsiinoi diialnosti*, 1 (30), 25–34. Retrieved from <https://surl.li/yqabjk> [in Ukrainian].
9. Reshetukha, T., Kushnir, O., & Vilchynska, T. (2025). Problemnyi dyskurs pidsumkovykh vypuskiv novyn rehionalnykh telekanaliv (na prykladi «TV-4» ta «INTB») [Problem discourse of regional TV news summaries: The case of «TV-4» and «INTB»]. *Communications and Communicative Technologies*, 25, 45–54. doi: 10.15421/292506 [in Ukrainian].
 10. Rusyniak, A. (2020). Rehionalni media v protsesi demokratychnykh transformatsii v Ukraini: spetsyfika ta problemni aspekty [Regional media in the process of democratic transformations in Ukraine: Specifics and problem aspects]. *Politicus*, 6, 51–57. doi: 10.24195/2414-9616.2020-6.9 [in Ukrainian].
 11. Media Development Foundation. (2023). Stan ukrainskykh rehionalnykh media 2023 roku [State of Ukrainian regional media in 2023]. Retrieved from <https://research.mediadevelopmentfoundation.org/2024.html> [in Ukrainian].
 12. Media Development Foundation. (2024). Stan ukrainskykh rehionalnykh media 2024 roku [State of Ukrainian regional media in 2024]. Retrieved from <https://research.mediadevelopmentfoundation.org/2024.html> [in Ukrainian].
 13. Sukhorukova, O., Hryhorova, Z., & Kvasko, A. (2023). Tendentsii rozvytku vitchyznyanoi mediaindustrii [Trends in the development of domestic media industry]. *Problemy systemnoho pidkhodu v ekonomitsi*, 2 (91), 94–103. Retrieved from <https://ela.kpi.ua/items/458c8cb8-e521-44d8-a141-43cd1c719cc6> [in Ukrainian].
 14. Tolochko, N. (2023). Problematyka materialiv pro vnutrishno peremishchenykh osib v efiri zakarpatskykh telekanaliv «Suspilne Uzhhorod», «TV21 Unhvar». [The issues of materials about internally displaced persons on the air of Zakarpattia TV channels «Suspilne Uzhhorod» and «TV21Ungvar»], *Vidkryta nauka Ukrainy: viziyni dyskurs v umovakh voiennoho stanu: zbirnyk tez konferentsii* [«Open Science of Ukraine: Visionary Discourse in the Conditions of Martial Law», Conference Abstract Collection]. Uzhhorod. Retrieved from <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/57424> [in Ukrainian].
 15. Telekanal SK-1 [TV channel SK-1: Official website]. Retrieved from <https://sk1.tv/> [in Ukrainian].
 16. Telekanal Soiuz-TV [Soyuz-TV: Official website]. Retrieved from <https://www.ctv.ua/> [in Ukrainian].
 17. Van Leuven, S., & Berglez, P. (2015). Global journalism between dream and reality. *Journalism Studies*, 17 (6), 667–68. doi: 10.1080/1461670x.2015.1017596 [in English].

Стаття надійшла до редакції 02.06.2025.

Received 02.06.2025.

Strutynska T. Socio-Economic Issues of Television News Broadcasts in the Zhytomyr Region in the Context of the Russian-Ukrainian War

The purpose of the research is to study the socio-economic problematic discourse in the news broadcasts of the regional TV channels Soyuz-TV and SK-1 in the Zhytomyr region with a projection onto the nationwide trends of mediatization of the mentioned issues in the conditions of the Russian-Ukrainian war.

The research methodology includes general scientific and special methods. In particular, the analytical and synthetic method made it possible to outline the theoretical and methodological basis for studying the problem; content analysis allowed to identify the problematic and thematic dominants of news programs of Zhytomyr region TV channels; classification and statistical methods provided systematization of the socio-economic problematic spectrum of news stories.

Results. The adaptive transformations of the media space, including regional broadcasters, under the influence of a full-scale war are substantiated. The place of local information resources in the modern communication paradigm is actualized, the dynamics of media audience behavior in terms of news content consumption is outlined. Attention is focused on the need to study the socio-economic news spectrum in the context of a comprehensive understanding of the role of regional media in shaping public opinion in the face of extreme challenges, and the factors influencing the formation and functioning of socio-economic discourse in regional media are highlighted. The problematic and thematic dominants of the socio-economic content of Zhytomyr region TV channels are analyzed, the priority of materials on this issue in the regional news TV discourse is substantiated.

Novelty. For the first time, a systematic analysis of the socio-economic content of regional TV news in the Zhytomyr region during the war period was conducted on the example of the SK-1 and Soyuz TV channels, which allows us to understand the transformation of local media discourse and identify new challenges for regional media.

Practical significance. The results of the study can be used to improve the information strategy of regional TV channels, improve the quality of socio-economic information and raise public awareness in the context of martial law.

Key words: regional media, television, news, socio-economic issues, Russian-Ukrainian war.